

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Főtér 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 4 frt — Félévre 2 frt — Negyedévre 1 frt Hirdetéseket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít. Egyes szám ára 8 kr.</p>	<p>Kiadóhivatal: Schvarecz Sándor könyvkereskedése, hova az előfizetési- és hirdetési díjak küldendők. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyilttér petit sora 30 kr.</p>
--	--	--

Csongrád nem választ!

III. (Vége)

Ha Csongrád város közönségének ezer és ezer nagyfontosságú érdeke kiáltólag éppen azt nem követelné, hogy a törvényhatósági bizottság tagjainak választása körül az eddig érvényben volt gyakorlat követessék, hogy a bizottsági tagok száma továbbra is érintetlenül maradjon: igazán nevetni tudnánk azon a „Bolond Istók“-ba illő szelmalom-háborún, melynek éppen az ellenzék legagilisebb tagjai, Szőke Pál, Mészáros Károly, s a rókánál ezerszer ravaszabb Csemegi, ez a mindeuféle zsirral megkent képmutató, — önmaguk este káldozatul, saját magukat buktatván ki a törvényhatósági bizottságból.

Ez azonban reánk nézve épp oly közömbös dolog, mint akár csak annak a tudása, hogy immáron ezentúl nem Csemegi Antal emeli föl tekintélyes szavát a megyegyűlésen Csongrádváros közönségének igazai mellett, hanem a megfogyott gárdából harezsi sikra lépnek ékes oratóri tehetségök minden erejével, Bába Rókus, a szent geológus és tek. Bajsi Kókai István, a nagy pipáju, kevés dohányu tőkegazda ur.

De nem lehet közömbös Csongrád véros népére, ennek a városnak jövő haladására az a botránys és szóval eléggé meg nem róható eljárás, az a gyalázatos jogfeladás, mit az egyesült ellenzék világbolondító czégére alatt egymáshoz ragadt korifeusuk ezúttal elkövettek.

Ha a szegvári kerületnek nem fájt 24 esztendőknél át az, hogy 20 képviselő helyett csak 11-et küldött a vármegyére; ha Tápé nem jaldult föl a miatt, mert 4 taggal kevesebb jutott neki, mint a hányhoz jussa lenne; s ha Dorozsma ellhagatta, hogy 8 helyett ő is 10 tag küldésére jogosított: ne fájjon e miatt a feje Hoek J. tisztelendő urnak, mert ezért a dicsőséges vívmányért nem ad neki mandátumot se a szegvári kerület, se gyékényes Tápé, — a diadalnak koszoruját csak Csongrád város közönsége fűzheti a vezérnek homlokára, s ez a közönség, melynek nehéz álomtól sokáig elnyomott szemei az ily czudar visszaélések látására nagyon is megnyiladoztak, lesz annyi figyelemmel imádságos képviselőjéhez, hogy sok büneiért — megmutatja neki a klastromba vezető utat!

De hagyjuk ezt.

Nekünk, kik a megyei pártgyarapodását épp a küszöbön álló utolsó tisztújítás előtt, közéletünk igaz javára őszinte szívből óhajtottuk, s legjobb meggyőződéssel is oda működünk, hogy sokszor kipróbált zászlónkat diadalra vigyük az elnapolt választások során is, — nem esik tragikusan az egyesült ellenzék herostratesi győzelmé; mert ha bár sajnálni tudjuk egyfelől, hogy pártunknak több ki próbált tagja az új választó kerületi beosztás mellett jogainak gyakorlásától elesik, örömmel látjuk viszont a megyei pártnak izmosodását, oriási többségét s ez a körülmény biztosítékot nyújt nekünk az iránt, hogy addig is, míg az öntudatra ébredő népön maga rugdossa ki soraiból a politikai bélpoklosokat, — a jogfosztogatásra egyesült dicsőséges ellenzék romboló, galád munkájával szemben Csongrád város közönségének érdekei a vármegyei törvényhatósági bizottság többségében mindenkor lelkes pártfogásra találhatnak.

Ha tehát a jogfosztogató szent szövetségnek ez olyan nagyon tetszik, mi egyszerűen azt mondjuk: törvényre hivatkozottok, lásunk hát törvényt!

Tiakartátok, — légyen néktekati ígétek szerint!

Mi azonban nem irigyeljük tőletek a dicsőséget, amit akaratlanul is kivívtatok: hogy tudniillik — Csongrád nem választ!

— **Zelenyák virtus.** Lapunk f. évi 45-ik számában „Tanfelügyelői látogatás után“ cím alatt egy közlemény jelent meg, melyben ez volt írva: „Zelenyák részről azzal kérkednek, hogy a tanfelügyelő itt jártakor az iskolaszék fejesével tartott konferencián minden oly kérdésben, melyben eddig az iskolaszékkel ellentétes álláspontot foglalt el, beadta a derekát, sőt Hegyinél is látogatást tett volna azért, hogy az ellene tett följelentés visszavonását kieszközölje.“ Hogy lapunk közleményének most idezett néhány sora föltételesen volt mondva, kitűnik a következő kijelentésből: „ezt ugyan nem hisszük a kérkedő zelenyákoknak.“ A néppártiságtól duzzadó zelenyák ujság m. vasárnapi számában az ő sajátos piszkolódo, goromba hangján ugyancsak nekünk ront a fent idézett közleményért s közben-közben, szokása szerint, Hary Jánost felülmuló módon hazudik. Anyyira megy a t. zelenyák ujság megszokott hazudozáival és velünk szemben tanusított letagadásával, hogy ha azt állítanánk róluk, hogy ajkaikról jó lelekre valló igazságok ömlenek, hát ezt is letagdnák. Am legyen nyugodt a t. zelenyák-

had, ilyen mi róluk állítani nem fogunk. Most is azt hazudja a Büzlöny, hogy ama bizonyos konferencián Parkas Béla polg. isk. igazgató jelen volt. Pedig dehogyan volt ott, hiszen meg sem volt hívva. A zelenyák ujság ama czáfolatának, hogy a kir. tanfelügyelő a már többször említett gyűlésen nem adta meg magát, őszintén örvendünk. Föl sem tétéleztük róla, hogy zelenyákék karjaiba vesse magát. És nagyon jól teszi, ha a korpa közé nem keveredik, ama bizonyos oknál fogva... Mi, akik eddig is visszautasítottuk a tanfelügyelő ellen zelenyák részről intézett támadásokat, ezután is, hasonlóképen fogunk eszelekedni. Végül ama titulusokat, melyben szelidlelkű szatyánk lapja részesít bennünket, a semmirevaló, naplopó ezimeket, ráháritjuk arra a hitványlelkű firmára, aki írta. Őt bizonyára jobban megilleti az a czim, mint bárkit Csongrádon. Hát csak viselje egészszeggel.

Zelenyák a pácban.

Esküdtszéki tárgyalás.

A f. hó 11-én a szegedi esküdtszék előtt tárgyalatott le az a sajtó per, melyet Réti Ferencz indított Forgó G. Imre és társa Csemegi Antal ellen, a „Csongrádi Közlöny“-ben megjelent: „Ki hitte volna“ című rágalalmazó czik miatt.

Ugyanis, a nevezett czikk Forgó G. Imre aláírásával jelent meg. A czikben az foglaltatik, hogy Réti kezén okmányok tévedtek el, a többek között a közbirtokossági okmányok is, azon felül azt is állította, hogy Réti néhány ropogós, vagy esetleg rongyos százassal megvesztegethető, e mellett még különféle becsmérlo, becsületsértő kifejezéseket is használtak Réti ellen.

A helybeli kir. járásbírósnál történt kihallgatás alkalmával a czikk szerzőségét és a felelősséget Forgó G. Imre és Csemegi Antal vállalták el. Most azonban, midőn nyilvános tárgyalásra került a sor, Csemegi a szerzőséget megtagadta, azt mondván, hogy ő írta ugyan a cikket, hanem a Forgó G. Imre megrendelésére.

Vagyis, kenyeres pajtását Imre bátyánkat akarta erőnek erejével bemártani a csávába. A törvényszék és az esküdtszék azonban átlátott a szítán és mindketőre kimondotta, hogy vétkesek úgy becsületsértésben mint rágalalmazásban. egyetemlegesen sujtotta őket birsággal és marasztalta a költségekben, mi összesen 914 frtot tesz ki.

Az esküdtszék verdiktjéből és a kir. törvényszék ítéletéből most elég bő tanulságot merithetnek magoknak zelenyák urainék.

Meg tanulhatták, hogy a szegedi intelligens esküdtszék, akar és tud fényes elégtételt szolgáltatni azoknak, akiket ithon becsületükben lerángatnak, pelengérré állítanak, megrálgalmaznak csak azért, hogy ezzel népszerűségüket emeljék és mások becsülete árán felkapaszkodjanak.

Körmükre koppantottak a zelenyák firkászoknak oly módon, hogy elment a kedvök tollukat csak azért mártani tintába, hogy becsületes emberek tiszta jellemét bemocskolják, befeketítsék.

És ez helyesen, igazságosan van. A hírlap nem arra való, hogy egymást befeketítsük, be mocskoljuk. Nem arra való, hogy a közbékét felduljuk és végre — nem arra való, hogy országos botrányokat rendezzünk.

Mi, részünkről, mindig alá merjük vetni ügyünket az esküdtszék igazságos bírálatának, mert mi sohasem támadtunk, csak akkor, ha arra provokálva lettünk.

Sőt elmondhatjuk, hogy támadásunkban soha sem léptük át a tisztesség korlátait. Sohasem harcoltunk azokkal a fejezerekkel, melyekkel a „Csongrádi Közlöny” szerkesztősége harcrol.

Ugyan hova vezetne, ha azokat a piszkos támadásokat viszonzoznánk, melyet a „Csongrádi Közlöny” m. vasárnap megjelent száma hozott napvilágra.

Hova vezetne az, ha mi Hegyi Antal collegánkat követnénk a gorombaságok és pszichológusok mezejére.

Hiszen akkor lapunk nem a közérdeket szolgálja, hanem a mocskos kifejezések és rágalmaszások szótárává süllyedne le.

Az igaz, hogy mi nem vagyunk az ur felkent szolgálói, mi nem hordjuk az egyedül üdvözítő vallás papjainak talarjait, de mint gyermekei az urnak, mint követői az üdvözítő tanainak, nem léphetünk arra a térre, és nem követjük az ur felkent szolgáját Hegyi Antalt oda, ahova őt vak szenvedélye, gyűlölete és bosszúállási hajlama hajja, kergeti.

Nekünk nem kényerünk a rágalmaszások, mi nem akarunk a bünyefnyitő törvényszék ismert látogatói közé tartozni; mi felettünk ne üljenek minduntalan törvényt, mert mi azért pirulnánk, azt szegyenlenénk. Ezért történeket bár mi is, am hurezoljanak meg bennünket becsületünkben, magán és családi életünkben, mi azt viszonzói nem fogjuk, hanem törvényes uton fogunk elégteltelni és kapni.

Mi ezt a következeitát vontuk le a szegedi esküdtszék igazságos ítéletéből, hogy amazok mit vontak le, megmutatja a jövő.

A sajtóper tárgyalását a következőkben adjuk:

A bíróság.

A törvényszék tagjai: Pókay Elek elnök, Onitiu és dr. Füzeséry szavazó bírák, Várkonyi jegyző.

Réti Ferencz magán vádló, ügyvéd: dr. Kelemen Béla.

Csemegi Antalt és Forgó G. Imrét Hoffmann Arthur védte.

A beidezett 32 esküdt közül csak 16 jelent meg, és a hiányzó 20-at és a 2 pótesküdtet csak időközben nagy nehezen nevezte ki a bíróság.

Az esküdtszék a következőképen alakult meg: Fournier Károly, Csanyi János, dr. Kovacs József, Grasseili László, Domján József, dr. Balassa Ármin, Polezner Jenő, Pruáry Pál, Vezér László, Tóth Pál, dr. Balassa Péter, dr. Papp Dezső, Pótesküdtetek: Schiller Antal, Kiss Gyula.

A tárgyalás:

A bünyefnyitő törvényszék nagy termezufolóság megelt érdeklődő közönséggel.

Az esküdtszék tagok és a bíróság tagjai az emelvényen foglaltak helyet. A védő és vádló ügyvéd egymással szemben, míg a vádló és vádlottak ügyvédek hátra megelt a korláton kívül ültek.

A vádló felolvasása után elnök megkérdi Forgó G. Imrét, hogy hogy kíván-e erre szólni?

Forgó G. Imre Réti-re mutatva azt mondja, hogy irtam, illetve irattam a cikket, mert engem ez az ur 14 esztendő óta áldöz.

A szerzőség kérdésére előadja, hogy a cikket nem ő írta, hanem Csemegivel íratta meg Réti ellen, de azért a felelősséget elvállalja. A cikk megírására az készítette, hogy őt Réti üldözte, daczára annak, hogy ő Réti-t nem bántotta, sem rosszat nem tett.

Csemegi Antal másikk vádlott kijelenti, hogy a felelősséget a cikkekért nem vállalja el, mert ő azt Forgó G. Imre megrendelésére írta, tehát őt szerzőnek nem lehet tekinteni, csak írónak. Forgóval

szemben elvállalja a felelősséget és viseli annak következményeit, de a sajtóbíróság előtt nem.

Hosszabb vita keletkezett a védő és vádló ügyvédek között; Kelemen Béla dr. csak a vad levélben jelzett, inkriminált paszuszok tárgyalását kívánja, míg Hoffmann erőlködik, hogy az egész cikkk tárgyalás-sék. A törvényszék dr. Kelemen Béla nézetét fogadta el, a miért Hoffmann dr. semmiségi panaszt jelentett be.

Dr. Hoffmann Arthur továbbá azt vitatja, hogy a cikkk nem Réti Ferencz mint magán ember ellen iratott; hanem Réti Ferencz főszolgabíró ellen, ennél fogva amennyiben közhivatalnok eljárását kritizálta, tehát a sajtóper hivatalból a közigyelész által kellett volna megindítani. Nézet szerint Réti mint magánpanaszos nem indíthat sajtóper, kéri a sajtóper elvetését.

Kelemen Béla dr. szórol szóra megczáfolja Hoffmann állításait és bebizonyítja, hogy Réti, mint magánpanaszos is felléphet es sajtóper indíthat az ellene emelt rágalmaszások megtorlása végett.

A törvényszék a vita befejeztével tanácskozássra vonult vissza és Hoffmann kérelmét elutasította.

A határozat ellen Hoffmann semmiségi panaszt jelentett be.

A bizonyítás.

Felek felhivatván a bizonyításra bejelentik tanuikat és egyuttal előadják, hogy tanuikat mely körülményekre akarják kihallgatani.

Kelemen Béla dr. vádlottak tanui közül azokat, kikkel azt akarják bizonyítani, hogy a csongrád-sövényházi armentesítő-társulat megalakításába Réti vitte bele a közbirtokosságot kifogásolja: mert az nem tartozik a mai tárgyaláshoz. Azonfelül hatósági bizonyítványt igazolja, hogy Hegyi Antal plébános, Szvoboda Ferencz, Sima Ferencz és Siha József vele ellenséges viszonyba vannak, azért kéri ezek mellözését is.

Hoffmann Arthur dr. szintén kifogásolja Réti tanuit.

A törvényszék úgy vádló, mint vádlott tanui közül többeket visszavet; de a hatósági bizonyítványt figyelmen kívül hagyja és elrendeli Hegyi, Szvoboda és Pitrik József kihallgatását. A törvényszék ezen eljárása ellen, úgy vádló, mint vádlottak ügyvédei semmiségi panaszt jelentenek be. A ki nem restált tanuk az elnök által beszóllíttatnak és az eskütt leteszik.

Hoffmann Arthur dr. felolvassa a „Csongrádi Lap”-ban megjelent „Egy per kivégzése, vagy az ártatlan kis gazda és az önzetlenek” című három hírlapi cikket, mely által azt akája bizonyítani, hogy a nevezett cikkk miatt támadta meg Forgó G. Imre a „Csongrádi Közlöny”-ben megjelent „Ki hitte volna” című cikkkben Réti-t. A cikkk felolvasása után, mely délután egy órakor ért véget, az elnök az ülést egy óra hosszáig felfüggeszti.

Szünet után.

Kezdődik a tanuk kihallgatása.

Sóhly Gyula községi I. jegyző nem tud arról, hogy a rétfelosztási okmányok Réti, mint közbirtokossági elnök kezén eiveszték volna; sőt a felosztásra vonatkozó okmányok ma is megvannak. Arra a kérdésre pedig, hogy ki írta a „Csongrádi Lap”-ban megjelent egy per kivégzése cikkket, azt feleli, hogy azt nem tudja.

Hoffmann Arthur dr. Azt kérdi Sóhlyától, hogy mit gondolt akkor, midőn a cikkk megjelent és azt olvasta.

Sóhly Gyula tanu. Hogy mit gondoltam, arról nem tartozom számot adni.

Pókay Elek elnök. Erre a kérdésre nem tartozik tanu felelni.

Herke Ferencz kijelenti, hogy Csemegivel ellenséges viszonyban van, e miatt kihallgatását mellözik.

Holezer Adolf községi II. od jegyző vallja, hogy akkor, midőn Réti leköszönt a közbirtokossági elnökségről, az összes iratokat átadta Tekulics János volt bírónak; Tekulics pedig midőn távozott átadta utódjának. A közbirtokossági iratok jelenleg is

meg vannak, még pedig illetékes helyen nálla, mint birtoknyilvántartónál és azokba bár ki betekinthet.

Ifj. Gulyás Ábel nem tud arról semmit, hogy Réti-nek okmányokat adtak át, ennél fogva azt sem tudja, hogy az okmányok eltűntek volna.

Sövényházy Antal. Arra a kérdésre, hogy ki a szerzője a „Csongrádi Lapban” megjelent „Egy per kivégzése” című cikkknek, daczára annak, hogy a lap munkatársa mit sem tud: mert a kéziratot nem látta.

Eder János a Csongrádi Lap felelős szerkesztője kijelenti, hogy a cikkket ősméri, de amennyiben a nevezett cikkk nem lett inkriminálva, nem tartozik annak szerzőjét megnevezni.

Pókay Elek elnök kérdést akar intézni tanuhoz, de Kelemen Béla dr. közbeszó, hogy tanu nem tartozik megnevezni a cikkk szerzőjét. Mire az elnök kijelenti, hogy valóban nem tartozik.

Pókay Elek elnök. Mennyit fizetett Eder ur a vasuton.

Tanú: 2 frt 50 krt.

Elnök: az a gyorsvonat dija; mit kell fizetni a rendes személyvonaton.

Tanú: Azt nem tudom.

Elnök: Mennyi napdíjját számít fel.

Tanú: A mennyit a törvényszék megállapít.

Dr. Csató Zsigmond Csongrádmegeye alispánja, Réti Ferencz-t tisztességes embernek ismeri. A cikkk megjelenéséről tud és azt is tudja, hogy a veszekedő cikkek szerzői gyanánt Réti főszolgabíró és Csemegi Antal községi bírót emlegették. Ő ki is jelentette, hogy a cikkkezéseket nem helyesli.

Szabó Imre kir. közjegyző Réti-t tisztességes becsületes embernek ismeri. Tudja, hogy mint közbirtokossági elnök a közbirtokosság ügyeit pártatlanul és igazságosan vezette.

Ifj. Tekulics János földbirtokos Réti-t tisztességes embernek ismeri. Greskovics Ferencz gazdálkodó szintén ily értelemben vall.

Szivák Imre dr. Réti-t gyermekkorától fogva ismeri, mindig mint becsületes, tisztességes és kifogástalan embert ismerte. 2 ízben vot Csongrádváros országgyűléi képviselője azon időben is együtt, egy eszméért küzdött Réti-vel, tudja Réti-ről, hogy még az esetben is, ha alkalma nyílt volna a közügyek révén saját egyéni érdekét tolni előtérbe, azt sohasem tette. A város érdekeiért is önzetlenül küzdött.

Szvoboda Ferencz tanutól azt kérdezi az elnök, hogy nincs-e ellenséges viszonyba Réti-vel. Mire Szvoboda kijelenti, hogy nincs (nagy mozgás a hallgatóság között), továbbá vallja, hogy a közbirtokosság részéről meg volt bízva, hogy Réti-től vegye át a rétfelosztásra vonatkozó iratokat, de Réti nem tett eleget felhívásának. Pedig szerinte ezen okmányok fontosak és daczára annak, hogy Holezer azt állítja, hogy a városházánál vannak, oda nincsenek elhelyezve, mert ő tegnap is kereste, de nem kaphatta meg.

Hegyi Antal plébános eskü alatt vallja, hogy Réti-vel nincs ellenséges viszonyba (nyugalanság, mozgás és püsségések a hallgatóság között). Továbbá állítja, hogy Réti nem számolt be sem az okmányokkal, sem pénzzel.

Pitrik József szintén azt vallja, hogy tudomása szerint az okmányok be nem adattak.

Mészáros Károly közgyám az okmányok eltűnését csak másoktól hallotta, de hogy voltak-e azt nem tudja.

Nagy Pál Imre gózmalom igazgató azt állítja, hogy az okmányok megvannak ma is a városházánál, ezen állítását megerősíti azzal, hogy több birtokost nevez meg, kik az okmányokba csak nem régen tekin-tettek és azokból adatokat jegyeztek ki. Réti-t tisztességes becsületes embernek ismeri.

Pókay Elek elnök a bizonyítási eljárást befejeztnek nyilváníja, következnek a

Vád és védbeszédek.

Kelemen Béla dr. a magán panaszos ügyvédje valóban remek és a mellett higgadt beszédben fejt ki vádját, amit nagy figyelemmel és tetszéssel hallgatnak. Résztelenen kiterjeszkedik a közbirtokossági eseményekre. El mondja, hogy a „Csongrádi Lap”-ban megjelent „Egy per kivégzése” nem adott alkalmat arra, hogy Forgó G. Imre és Csemegi Antal „Ki hitte volna” című cikkében Réti becsületében sértjék és rágal-mazták, mert az „Egy per kivégzése” című cikkben az van mondva, hogy Forgó G. Imre mint volt főkegaza, nem számolt be a közbirtokosság pénzével, az illető füvek-ből 10.000 frtot vett be, de azt nem szolgáltatta be a közbirtokosság pénztárába. Elmondja a per történetét, bebizonyítja, hogy a per még most sincs befejezve, amennyiben a bíróságok érdemleges ítéletet még máig sem hoztak. A tanuvallomásokból ki-tűnik, hogy a réfeloosztási iratok, mit Réti követelnek megvannak, el nem vesztek, de azok nem is lényegesek. Felhossa Hegyi Antal és Szvoboda Ferenc eskü alatt tett vallomásaikat, hogy Réti-vel nincsenek el-lenséges viszonyban, ebből azt követke-zeti, hogy Csongrádon a béke mielőbb helyre fog állni. Nem csak akkor lesznek Retinek jó barátai, midőn ellene terhelő vallomá-sokat tesznek, hanem máskor is. Réti alap-talanul gyanúsították és huzoltak meg, tehát vádlottak vétkesek nem csak becsü-let sértésben, hanem rágalalmazásban is. Te-kintettel az előzményekre, kéri az esküdte-ket, hogy mondják ki mindkét vádlott vét-kességét.

Hoffmann Arthur dr. védő azt iparkodik bebizonyítani, hogy Csemegi nem volt szerzője az inkriminált cikknek, mert azt Csemegi Forgó G. Imre megrendelésére írta, mint írrok vagy helyesebben, mint „élő toll” működött. (Derűtség) Különben a gyakorlati és a curiai döntvényekből az ü-nik ki, hogy egy cikkért nem lehet két szerzőt vádolni, csak egyikre lehet a szer-zést megállapítani. Azután azt iparkodik bebizonyítani, hogy Csemegi és Forgó csak önvédelemből írták a cikket, miután őket Réti előzőleg megtámadta a „Csongrádi Lap”-ban. Sőt nagyon kedvező jelenségnek tartja azt, hogy az illetők a közügyekért szívből lelkesednek, és ezen lelkesedés és odaadás az oka annak, hogy néha élesebben pole-mizálnak, mint az megengedhető volna. Szerinte az alkotmányos élet csak akkor fejlődhet, ha a pártok heves tusát vívni-egymással és a hevességükben magukat elragadtatják. Például hozza fel Franciaor-szágot és Németországot. Franciaországban napirenden vannak a parlamenti botrányok és éppen ezért Franciaország a legalkot-mányosabb államformával bír. Mig Német-országban nincs parlamenti botrány, de nincs is alkotmányos élet. Több ízben élesen megtámadja Réti-t és Kelemen Bélát, végre kéri védenzei felmentését.

Réti Ferenc részletesen ismerteti Forgó G. Imre számadási ügyét, kifejti, hogy Forgó Imre nem számolt be a közbirtokosság pénzével. Ő, mint a közbirtokosság volt elnöke, annak idejében felkérte Forgót, hogy jelenjen meg a bizottság előtt és számoljon be. Egy ízben Forgó meg is jelent és megkezdte az elszámolást. A számadás elején mindjárt néhány 100 frt hiányt tapasztaltak, mit Forgó be is ismert. A számadásokat másnap folytatni akarták, de Forgó nem jelent meg, hanem a helyett goromba levelet küldött. Azután még több ízben felszólította Forgót tisztességes han-gon a számadásra, de Forgó mindannyiszor gorombánál-gorombább levelekben vála-szolt. Végre a közbirtokosság unszolására Forgót beperelte. Azután elmondja a per történetét. Az országgyűlési képviselőválasztások alkalmával az a párt, melynek ő élén állott, elbukott; akkor mivel azt gyanította, hogy a nép bizalma is elfordult tőle, lekö-szönt a közbirtokossági elnökségről. Az utána következők azután a pert beszűntet-tek a nélkül, hogy abban érdemleges ítélet hozzatott volna. Ez a per kivégzésének története. (Réti higgadt és tárgyilagos be-szédét a hallgató közönség megéltjezte.)

Csemegi Antal vádlott szenvedélyes színészi hangléjtással ront Réti Ferencnek, be akarja bizonyítani, hogy az iratokkal Réti nem számolt be. Mesészerűen beszéli el a réfeloosztás végrehajtását; azt állítja, hogy Réti és társai a korteseket jutalmazták oly módon, hogy azoknak több rétet osztottak. Majd ugy iparkodik Réti-t fejtüntetni, mint aki okozója a közbéke felbontásának. Azt mondja róla, hogy mindenkit meghuzzol; nem kiméli a családi életet sem. Őt és Forgót rágalmozó cikkekben támadta le; azok a cikkek megírására a Réti támadásaival szem-ben, ő csak keztyűs kézzel simogatta Réti-t. (Nagy derűtség a hallgatóság között). Ő nem szokott senkit személyében sérteni, nem szo-kott személyeskedni. (Hangos derűtség.) Régi elavult plakátokat szed elő, melyeket állítólag Réti ragasztatott ki, szóval vak gyűlöletének epés hangon és színészi modorban ad kifeje-zést, Réti-t és eljárását folyton becsmerli. Ki-fogásolja Réti eljárását a miért visszavetési jogával élte. (Ő persze nem élt Szerk.) Majd az esküdteknek fordul és azokat azzal gya-núsítja, hogy kortes szolgálatot jöttek be tel-jesíteni; végre kijelenti, hogy szabadelvű párti.

Réti Ferenc röviden és kelő higgad-sággal utasítja vissza Csemegi személyeskedő támadásait, kijelenti, hogy ő igen sokat be-szélhetne Csemegiről, de nem akarja a sze-mélyeskedés terére követni. Felmutatja a „Csongrádi Közlöny” f. hó 10-én, tehát a tárgyalást megelőző napon megjelent számát, melyben Csemegi Antal aláírásával megjelent „Egy kis darab Ázsia” című vezércikkéből egy passust akar felolvasni.

Pókay Elek elnök (idegesen közbe-szól) kérem csak hagyja abba, elég volt!

Réti Ferenc: Csak egy passust akarok belőle felolvasni, hogy láthassa a t. esküd-tszék, minő modorban szokot Csemegi írni. (Olvassa) „Csongrádvármegye törvényhatósága valóban egy kis darab Ázsiát képez és most ezen Ázsia ellen minden becsületes jó haza-finak állást kell foglalni, azért foglalok én is állást és ütök, szurok, rágok, hasitok, üvöl-tök, ordítok: de drága hazánknak vértől át-tatott szent földjén Ázsiát nem tűrök”. (Nagy derűtség, kacagás a hallgatóság padjai között).

Kelemen Béla dr. röviden reflektál Hoffmann beszédjére, melyről azt mondja, hogy bekalandozta Franciaországot, Német-országot egész Európát, vagyis más szóval, másról beszél Bódóné, mikor a bor árát kéri. A cikket szerinte nem lehet úgy megren-delni, mint a czermát. Azt is megezőfolja, mintha egy cikkért nem lehetne többeket pörölni és marasztalni. Példával bizonyítja be azon állítás valótlanágát; azt mondja, hogy akár hány eset van, midőn nyiltséri közleményekért mindazokat marasztalják, akik azt aláírták. Kéri ennélfogva ugy Forgóra, mint Csemegire a szerzőséget kimondani és őket rágalmozás és becsületsértés büntetésben marasztalni.

Hoffmann Arthur dr. utóljára él szóllási jogával, megpróbálja védenzei ki-mozsdítani, kéri azok felmentését.

Ezután Pókay elnök összegezte a vitá-kat s föl tette a kérdéseket, az esküdtek ítélethozatalra visszavonultak.

A verdit.

Rövid tanácskozás után Polezner Jenő az esküdtek választott főnöke kihirdette a verditet, mely a kérdésekre a következőkép hangzott:

1. Forgó G. Imre-e a szerző? 10 igen, 3 nem.
2. Csemegi Antal-e a szerző? 12 igen.
3. Van-e a cikkben rágalmozás? 9 igen, 3 nem.
4. Van-e a cikkben becsületsértés? 12 igen.
5. Vétkes-e Forgó rágalmozásban? 9 igen, 3 nem.
6. Vétkes-e Forgó becsületsértésben? 12 igen.
7. Vétkes-e Csemegi Antal rágalmozás-ban? 9 igen, 3 nem.
8. Vétkes-e Csemegi becsületsértésben? 12 igen.

Az ítélet.

A marasztaló verdit után Kelemen Béla dr. szóllalt fel, melyben kéri a vádlot-takat a btkv. 259. és 261. §§. alkalmazá-sával fogház és pénzbüntetésre ítélni, súlyo-sító körülménynek hozza fel, hogy vádlottak szolgálati viszonyban állottak Réti-vel.

Hoffmann Arthur dr. enyhítő körülménynek hozza fel, hogy a sértő cikkek politikai torzsalkodásból keletkeztek, kéri védenzei enyhén büntetni.

Ezek után a törvényszék visszavonul, rövid idő múlva Pokay elnök kihirdeti az ítéletet, mely szerint a törvényszék vádlotta-kat 100—100 frt és 50—50 frt fő, 30—30 frt és 20—20 frt mellékbüntetésre és a per-költségek megfizetésére ítéli. Védő ügyvéd díjait tekintetbe véve, hogy vidéki, 200 frtba, vádló ügyvéd díjait 100 frtba állapítja meg. Egyben kijelenti, hogy a fogház büntetést csak azért nem alkalmazták, mert figyelembe vették vádlottak agg korát.

UJDONSÁGOK.

— Zelenyák tisztesség. A f. hó 11-én tartott esküdtszéki tárgyalás alkalmával Herke Ferencz, Hegyiék szerint pakulicz polgártársunk, tanuvallomása alkalmával azt a kijelentést tette, hogy Csemegivel ellensé-ges viszonyban van, tehát ellene nem tanuz-hat és nem is tanuzott. Ugyanakkor Hegyi Antal r. kath. plébános eskü alatt vallotta, hogy Réti Ferenczel nincs ellenséges viszonyba, és tanuzott Réti ellen. A tisztességes közön-ség elbirálása alá bocsájtjuk ugy Herke, mint Hegyi eljárását, melyik járt a kettő közül a tisztesség útján, a pakulicz párti Herke Ferencze vagy a zelenyák párti He-gyi Antal?

— Heintze Károly figyelmezteti a sorsjegy vásárló közönséget, hogy biztonság okaért ajánlott levélben kérje a sorsjegyet. Az összes portó nyere-ményjegyzékekkel együtt 25 kt.

— Rendkívüli sikert ért el az osztálysors-játék intézménye Magyarországon. Ma. midőn az első osztály húzása be van fejezve és már a nyere-ményeket is kifizették, ezt a tényt nagy meglege-déssel konstatálhatjuk, mert ily módon az osztály-sorsjáték nálunk is az első lépés a kis lutri eltör-lése irányában. A magyar osztálysorsjáték nagy sikere főleg abban áll, hogy a társadalom összes rétegei részt vettek benne és büszkeséggel konsta-tálhatjuk, hogy a magyar osztálysorsjegyeket az egész világon legkedvezőbben fogadták. Valóság-gal érthetően ebben a tekintetben az osztrák kormány eljárása, midőn nem engedi meg, hogy a magyar osztálysorsjegyek Ausztriában magában is elárusí-tassanak, Magyarország sokkal előékenyebb, s jól emlékszünk arra, hogy még csak rövid idő előtt is minden felé árulták nálunk a lembergi kiállítás sors-jegyeit. Remélhető, hogy a magyar kormánynak sikerülni fog, hogy itt is helyre állítsa a paritást, annál is inkább, hogy az új osztrák miniszter, B i l i n s k i lovag, október 24-én tartott expozéjáb-an bejelentette hajlandóságát a kis lutri eltörle-sére. Egyébként Ausztria engedélye a magyar osz-tálysorsjáték vezetőségének érdekében nem áll, mert az osztálysorsjegyek kelendősége a haza határain belül is, valóban példátlan. Ezért ajánlatos, hogy mindazok, akik sorsjegyeket vásárolni akarnak, ezt minél előbb megtegyék, nehogy oly kellemet-lenségeknél legyenek kitéve, mint az első osztály húzása előtt, midőn az utolsó napokban annyí meg-rendelés érkezett Heintze Károly budapesti fo-e-lárusítóhoz, hogy a megrendelők jelentékeny része már nem kaphatott sorsjegyet. A második osztály-nál előreláthatólag még nagyobb lesz a vásárló kedv, mert a nyereménykilátások itt még hasonlít-hatatlannal nagyobbak. Ugyanis a sorsjátékban résztvevő sorsjegyek száma 10,000 darabbal kevesebbedik, míg a nyeremények száma több mint kétszer annyira növekedett. Ehhez járul még a nyeremények mesés nagysága a második osztályban. Lesz ugyanis egy 600,000 korona ösz-szegű külön díj, továbbá 5 főnyeremény 400,000 — 500,000 korona összegben, úgy hogy egy sors-jegyre esetleg 1 millió k o r o n á t lehet nyerni. Könnyen érthető tehát az az óriási érdeklődés, me-lyet a közönség tanúsít a második osztály iránt, melynek húzása már december 6—14-ikén lesz. — A sorsjáték vezetősége figyelmeztet bennünket arra, hogy az I. osztályú sorsjegyek tulajdonosainak a II. osztályú sorsjegyeknek mielőbbi beszerzését, a II. osztályban ugy történik, hogy az illetők az I. osztályú sorsjegyet beküldik, mire az igazga-tóság postán, utánvétellel megküldi a II. osztályú sorsjegyet. Miután az I. osztályú sorsjegyeket tel-jesen elárusították, a II. osztályra vonatkozó meg-újításra oly nagy mérvű tolongás várható, hogy minden I. osztályú sorsjegy tulajdonosának legme-legebben ajánlhatjuk, hogy minél előbb intéz-kedjék a II. osztályú sorsjegyének megszerzése iránt.

— Térészüke miatt több helyi érdekű ujdonságunk kimaradt.

Felölös szerkesztő: Eder János.
Kiadóaptulajdonos: Schvarcz Sándor.

HÍRDETMÉNY.

A magyar osztálysorsjáték második osztályának húzása december 6-án kezdődik és december 14-éig tart. Az első osztályban ki nem húzott osztálysorsjegyeknek ezen húzáshoz szükséges megújítása, minden további jogok elvesztésének terhe mellett, november 26-ig eszközendő, és pedig kizárólag a sorsjegyeken jelzett elárusítónál.

Teljes sorsjegyek, melyek az első osztályban nem nyertek, a második húzásban résztvesznek a nélkül, hogy ezek megújításának szüksége fennforogna.

Vételsorsjegyek — a míg a készlet tart — és pedig: egy egész sorsjegy 80 koronáért, egy tized sorsjegy 8 koronáért és egy huszad sorsjegy 4 koronáért az ismert elárusítóknál kaphatók, a kik egyszersmind mindennemű felvilágosítással szolgálnak. Megrendelésekkel kérjük ezekhez (nem hozzánk) fordulni.

Budapest, 1895. november 1-én.

Magyar Osztálysorsjáték Igazgatósága.

Egy Millió Nyeremények

1,000.000 korona nyerhető a legszerencsésebb esetben

az
államilag jóváhagyott

Magyar osztálysorsjátékok
melynek
n a g y
nyereményhúzása

1895. december 6—14-ig ejtetik meg.

Vétel-sorsjegyek:

1 egész 40 frt, 1 tized 4 frt.
1 fél 20 „ 1 huszad 2 „

(Portó fejében 5 kr. ajánlott levélért 15 kr. és nyereményjegyzékért 10 kr. fizetendő.)

Ajánlja és szétküldi postautalvány ellenében vagy utánvétellel is

1 jutalom	à	600000 korona	=	600000 korona
1 nyerem.	à	400000 „	=	400000 „
1 „	à	200000 „	=	200000 „
1 „	à	100000 „	=	100000 „
1 „	à	50000 „	=	50000 „
2 „	à	20000 „	=	40000 „
2 „	à	15000 „	=	30000 „
4 „	à	10000 „	=	40000 „
10 „	à	8000 „	=	80000 „
27 „	à	6000 „	=	162000 „
100 „	à	2000 „	=	200000 „
200 „	à	1000 „	=	200000 „
1150 „	à	200 „	=	230000 „
20000 „	à	100 „	=	2000000 „

21499 nyeremény = 4.332,000 korona

Heintze Károly

fő-elárusító

Budapest,
Szervita-tér 3. szám.

Sürgönczim: Lotto-heintze Budapest.

Hogy a tisztelt közönség különböző számú több sorsjegy birtokában nagyobb nyereménykilátásokhoz jusson, — öt vagy ennél több sorsjegy bevásárlásánál a sorsjegyeket egymástól teljesen eltérő számokat állítok össze tetszés szerinti egész, fél, tized és huszad sorsjegyekből — a fenti árakon.

Hazai és külföldi

Bank jelzalog kölcsön k.

Budapest, Kerepesi-ut 65. II. emelet 24.

40 évi 5 $\frac{1}{2}$ %, 50 évi 5% törlesztési kölcsön földbirtokra, vidéki házakra és telkekre. Malmok és gyárak 32 évre 6% amortisacio uton, házak építkezési kölcsön 50% a megkezdésnél, 50% a teljes felépítés után 6% kamat mellet. Személyhitel $\frac{1}{4}$ évi törlesztésre egész 10,000 frtig 6 és 7% pontos lebonyolítása.

HAZAI ÉS KÜLFÖLDI

Bank jelzalog kölcsön (k.)
Budapest, Kerepesi-ut 65.